

BŁYSZCZEĆ SIĘ (40) *vb impf*

błyszczec się (39), **bliszczec się** (1) *ModrzBaz*.

się (38), się (2).

praes 1 sg błyszczę się (1). ◇ 2 sg błyszczysz się (1). ◇ 3 sg błyszczysz się (20). ◇ 3 pl błyszczą się (10). ◇ *praet* 3 sg m błyszczął się (1). n błyszczowało się (1). ◇ *fut* 3 sg n będzie się błyszczowało (1). ◇ *con* 3 sg n by się błyszczowało (1). ◇ 3 pl *subst* by się błyszczowały (2). ◇ *part praes act* błyszcząc się (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w.

1. Świecić się, lśnić, połyskiwać; *intermicare, micare, promicare, radiare, scintillare* Cn (32) :

a. O źródłach światła (7) : Słońce/ gwiazdy/ y Miefiąc z złotemi fąrbami/ Iáko dziwnemi kftąły błyszczą się nád námi. *RejWiz* 10.

Przen (6) : A dáleko się błyszczą iey [cnoty] ławne zacności. *RejWiz* 7v; *RejZwierc* [121]v.

Fraza: »cnota się błyszczysz« (4): Cnotá łámá się błyszczą *RejWiz* Cc4v, 91v; Cnotá się błyszczą nád wżytki Szmáragi *RejZwierc* 211, 211v.

b. O odbłasku, połysku przedmiotów lśniących (20) : Tálérze/ łyzki/ mify/ wżytko Kryształowe/ [...] Owa gdziekolwiek pórzrał wżędy się błyszcząło. *RejWiz* 25, 11v, 27v, 83v, 91v, 153v; Do byto mieczá z pózrew iego który przebiie ciáło iego błyszcząc się żołcią/ á przydą nań ftráchy. *BibRadz Iob* 20/25, *Ez* 21/15; Y złotho im lepiej wypolerowano będzie/ thym się napiękniej błyszczą. *RejZwierc* 103, 31, 72v, 226, 239.

Przysłowie: Nie wżytkoć tho więc złoto co się owo błyszczą *RejWiz* 91.

Zwrot: »błyszczec się by złotem«: Więc rzeká pyękna płynie tuż pod łámy m płótem/ Oná wdzyęcna kámienna błyszczą się by złotem. *RejWiz* 65.

Przen (5) : Iż iedno co się błyszczą to zá tym biegamy/ A iż tám we wnątrz brudno/ nic ná to niedbamy. *RejWiz* 47, 101; A to ktemu/ iż się błyszczą [świat] iáko fklenicá piękna/ á ledá wicherkiem wnet fłuczona á obálona być może. *RejAp* 129; *RejZwierc* Av, 232v.

c. O oczach (5) : A v Lwá by dwie fwiocy thák się błyszczą oczy. *RejWiz* 108v, 166v; KOzacy zá Miedziedziem po polu biegali/ Aż go potym do iámy do dzieći wegnali. [...] Lezie ieden do iámy/ aż się błyszczą oczy *RejFig* Bb2; *RejZwierc* 62; *ModrzBaz* 80v.

2. Wyróżniać się, odbijać (odcinać) się od otaczającego tła jaskrawością lub jasnością barwy (8) : Pórzrył zálię ná polá/ á ná łaki fliczne/ Ano ná nich kwiateczki błyszczą się rozliczne. *RejWiz* 153, 4, 64, 153; *RejAp* 199; *RejZwierc* 82, 103.

Szereg: »błyszczec a pstrzyć się«: gdy kto dwor buduje/ Tedy gdzie łam ma mieřkác gmáchy opátruie/ Aby tám co napiękniej wżytko się fpráwiło/ By się wżędy błyszczą/ á nadobnie pstrzyło. *RejWiz* 153.

Synonimy: 1. iskrzyć się, lśnić się, skrzyć się; 2. pstrzyć się.

Formacje pochodne cf BŁYSKAĆ SIĘ.

Cf BLESZCZEĆ SIĘ, BŁYSZCZĄCY SIĘ